پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مهدی برزویی، ۱۳۹۷

موانع فقهی و حقوقی الحاق ایران به دیوان کیفری بین المللی

اساسنامه‌ی دیوان کیفری بین‌المللی در سال 1998 و به دنبال روندی که در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم و در جهت عینیت بخشیدن به چنین دیوانی شروع شده بود، به تصویب رسید و دولت ایران در تدوین آن نقش فعالانه‌ای را ایفا کرد و در کلیه‌ی مراحل مربوط به آن حضور جدی داشت. یکی از مشکلات احتمالی الحاق ایران به اساسنامه دیوان در زمینه‌ی بحث ترکیب قضات است که نگرانی مطرح شده به دلیل غیر مسلمان بودن احتمالی تمامی قضات دیوان است و برای رفع این نگرانی لازم است در انتخاب قضات توزیع جغرافیایی عادلانه وجود داشته باشد. نکته‌ی دیگر این‌که روند حقوق کیفری بدون توجه به عضویت یا عدم عضویت ایران در دیوان به رشد و توسعه‌ی خود ادامه خواهد داد. این موضوع موجد خساراتی بر حقوق بین‌الملل کیفری نیست و خسارات آن مربوط به ایران است. با فرض این‌که عدم الحاق ایران به منظور فرار از مسئولیت کیفری و جلوگیری از اعمال صلاحیت دیوان باشد، عدم الحاق نمی‌تواند مانعی برای آن باشد، چرا که با توجه به اختیاری که منشور ملل متحد در راستای امکان تشکیل نهادهای فرعی برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی در اختیار شورای امنیت قرار داده است، این شورا می‌تواند برای رسیدگی به جنایات ارتکابی احتمالی از سوی اتباع ایران، اقدام به تشکیل محاکم کیفری اختصاصی نماید. کما این‌که قبلاً نیز در این خصوص اقدام نموده است.

عدم عضویت در دیوان نوعی انزوای حقوقی و سیاسی محسوب خواهد شد. این امر با توجه به اتهامات نقض حقوق بشر که به ایران نسبت داده می‌شود عجین شده و به تقویت این اتهامات دامن خواهد زد. با توجه به مطالب عنوان شده‌ی جمهوری اسلامی ایران نیز باید از حالت انفعال خارج شده و با تشکیل گروه‌های متخصص کاری و مقایسه‌ی دقیق مزایا و معایب پیوستن به اساسنامه به تصمیم معقولی در این زمینه برسد.

کلیدواژه‌ها: دیوان کیفری بین‌المللی، جرایم بین المللی، حقوق بین الملل کیفری، موانع فقهی و حقوقی، صلاحیت تکمیلی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۸۹۶۲۰۱۳
تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۰۶/۲۱
رشته‌ی تحصیلی: فقه و حقوق جزا
دانشکده: علوم انسانی
استاد راهنما: دکتر حسن بدری

M.A. Thesis:

Legal and juridical barriers of accession to the International Criminal Court

The statute of international criminal court in 1998 had been adopted, and following the process which had been started in the years after the world war II and in order to make such a court objectivity, and Iran government had an active role in its codification and had serious attendance in all the related steps. One of the probable problems of Iran' s accession to the court is in the field of judges combination discussion, which the considered concern was that all of the judges were not Muslim, and to resolve this concern, fair geographical distribution should be available in the selection of the judges. Another note is that the process of the criminal law will continue to grow and develops, regardless the membership or Non-membership of Iran in the court. It is not swooping on criminal international law, and all of the damages are related to Iran. Assuming that Iran is not joined to escape criminal liability and avoid the court to apply qualification, it is not an obstacle for that, because according to the authority that the united nations charter placed on the authority of the security council, in order to allow the formation of subsidiary institutions to maintain international peace and security, this council is able to form the specific criminal prosecution in order to investigate crimes committed by Iranian citizens. While already it has taken action hereof.

Non-membership in the court will be accounted as a sort of political isolation. This is associated due to the accusations of human rights abuse which is attributed to Iran, and will rise the strengthen of this accusations. According to the titled subjects, the Islamic Republic of Iran should be removed from reaction status and with the formation of specialized working groups and a detailed comparison of the advantages and disadvantages of joining the association, reach a rational decision in this regard.